

Tartalom

Lehet e verset írni a holokauszt után?

1. Lehet e verset írni a holocaust után?	15
2. A holocaust mint kultúra	23
3. Auschwitz a gnózis árnyékában	29
4. A holocaust Tinódija	36
5. A holocaust és a nemzedékek.....	45
6. Egy megtalált levél margójára	59
7. Auschwitz és Gulag	62
8. Lehet-e ábrázolni a holokausztot?	71
9. Rohonc vára, avagy a radikális gonosz.....	77
10. <i>Saul fia</i> – kétszer	80
11. Hegedűs D. Géza Márai Sándor szerepében	84
12. A <i>Sorstalanságról</i> – húsz év után	87
13. Költészet és valóság – K. mollban	103
14. Négy szál szegfű	115
15. Stockholm perspektíváján túl	119
16. Görög Sándor: <i>Repkényszaggatás</i>	127
17. Claude Lanzmann: <i>Le Lièvre de Patagonie</i>	130
18. Saul Friedländer: <i>A náci Németország és a zsidók</i>	136
19. Alexander és Margarete Mitscherlich: <i>A gyászolásra képtelenül</i>	139
20. Nyíri János: <i>Madárország</i>	141
21. Győri György: <i>Megmeneküléseim</i>	144
22. Raul Hilberg: <i>Az európai zsidók elpusztítása</i>	147
23. Eva Gruberová–Helmut Zeller: <i>Geboren im KZ</i>	149
24. Władysław Szpilman: <i>The Pianist</i>	152
25. Nyiszli Miklós: <i>Dr. Mengele boncolóorvosa voltam az auschwitzi krematóriumban</i> Gideon Greif: <i>We Wept without Tears</i>	153
26. Randolph L. Braham–Kovács András (szerkesztők): <i>A holokauszt Magyarországon hetven év múltán</i>	157
27. Deák István: <i>Európa próbatétele</i>	160
28. Aleida Assmann: <i>Das neue Unbehagen in der Erinnerungskultur</i>	164
29. Rudnóy Teréz: <i>Szabaduló asszonyok</i>	167
30. Zoltán Gábor: <i>Orgia</i>	169
31. Lévai Jenő: „...csak ember kezébe ne essem én...”	171
32. Závada Pál: <i>Egy piaci nap</i>	171
33. Hans Mommsen: <i>A nemzetiszocialista rezsim</i>	175

Otthon az otthontalanságban

34. Alma materem: a zsidó gimnázium	181
35. [...volt egyszer egy olvasónaplóm...].	184
36. Bűnbeesés előtt	188
37. Hanák Péter emlékezetére	191
38. Tordai Zádor élete és halála	195
39. A legjobb barátom	198
40. Ungvári Tamás: <i>Nyomtalanul</i> (Földes Anna: <i>Miért nem írok önéletrajzt?</i>)	203
41. Veres András: <i>Kosztolányi Ady-komplexuma</i>	208
42. Almási Miklós: <i>A szerelem lehetetlensége</i>	211
43. Vitányi Iván: <i>A küszöbember</i>	214
44. Király István: <i>Napló 1956–1989</i>	217
45. New York-nosztalgia	223

Zsidó háborúk

46. Moses Hess: Az előharcos	261
47. Herzl Tivadar 150 éves	267
48. Zsidó háborúk	280
49. A személyzetis küldetése és egyéb Jehosua-történetek	284
50. David Grossman: <i>To the End of the Land</i>	289
51. Menachem Begin: <i>The Revolt. Story of the Irgun</i>	292
52. Kardos G. György: <i>A történet vége</i>	296
53. Karl Pfeifer: <i>Einmal Palästina und zurück</i>	299
54. Ari Shavit: <i>My Promised Land</i>	303
55. Shlomo Avineri: <i>Herzl</i>	306
56. Elinor Burkett: <i>Golda</i>	309

Az ember fia

57. Reza Aslan: <i>A zelóta</i>	315
58. Schalom Asch: <i>Jesus</i>	318
59. Paul Verhoeven: <i>Názáreti Jézus. Az ember fia</i>	319
60. Geza Vermes: <i>The Resurrection</i>	321
61. Geza Vermes: <i>The Story of the Scrolls</i>	321
62. Joseph Klausner: <i>Jézus</i>	325

Miért most?

63. Miért épp Hannah Arendt most?	333
64. Modernitás és terror	346
65. Zsidótlanítás a magyar zsidó irodalomban.....	360
66. Stefan Zweig második élete	369
67. Az erőszak	390

Trauma

68. A trauma szégyene, a szégyen traumája	409
69. Jegyzetek a berlini Freud-kiállítás alkalmából.....	429
70. Freud Mózese	433
71. A gonoszról	447

A zsidókérdés megoldhatatlansága

72. Maótól Mózesig	463
73. A „zsidókérdés” megoldhatatlansága	469
74. Hosszú utóirat „A »zsidókérdés« megoldhatatlansága” című írásomhoz	487
75. A „Párbeszéd a zsidóságról” konferencia megnyitóbeszéde	515
76. Kertész Imre: <i>A végső kocsmá</i>	520
77. Lesznai Anna: <i>Kezdetben volt a kert</i>	525

Film, színház, kép

78. <i>A velencei kalmár</i> 1998-ban Budapesten	533
79. A parvenük kora	542
80. Fehér László legújabb festményei	554
81. Két kiállítás a New York-i Zsidó Múzeumban	562

A belül lévő más

82. Eretneküldözés	583
83. A belül lévő más: a marranók – hasadt identitás és a modernitás megjelenése	600
84. Messiás és három angyal	608
85. Jan Assmann: <i>Exodus</i>	613

Halálraítéltek vitája

86. Biró Lajos: <i>A bazini zsidók</i>	619
87. Nádas Péter: <i>Világló részletek</i>	621
88. Romsics Ignác: <i>A Horthy-korszak</i>	629
89. Révai Gábor: <i>Bemutkozásaim története</i>	632
90. Michael Brenner: <i>Kleine Jüdische Geschichte</i>	636